dilo. UA
Рейтинги | Спецпроєкти | Івенти Економіка+
НБУ курс: USD 44,61 ▲+0,15 EUR 51,64 ▲+0,11 Готівковий курс: USD 44,83 | 44,71 EUR 52,05 | 51,84
Економіка Бізнес Фінанси Кар'єра Війна Суспільство Новини Експерти UA
Школа малого бізнесу | Ветеранська економіка | Джерело енергії | Туристична нерухомість | Найкращі роботодавці 2026 | Nexus: територія розвитку стартапів | ТОП-50 лідерів українського б
Головна › Бізнес › Енергетика, MilTech, логістика та земля. Куди підуть інвестиції в Україні після війни

Бізнес 44 хвилини тому

Всі новини
Всі статті

Енергетика, MilTech, логістика та земля. Куди підуть інвестиції в Україні після війни

Владислав Головін
редактор-консультант Delo.ua

Сергій Щербина розповів про те, які активи можуть виграти від повоєнного відновлення України. Фото надане спікером

Війна рано чи пізно закінчиться. А після неї Україна може отримати значний приплив іноземного капіталу, а серед найперспективніших напрямків для інвестицій будуть MilTech, децентралізована енергетика, логістика та земля. Водночас інвестиції в житлову нерухомість на етапі будівництва залишаються ризикованими. Чому іноземні компанії можуть зайти в Україну, куди вже зараз вкладають гроші українські підприємці та які активи можуть найбільше виграти від повоєнного відновлення – в інтерв'ю для Dilo з інвестиційним банкіром **Сергієм Щербиною, керуючим партнером та співвласником компанії Rada Capital.**

- Чи буде інвестиційний бум після війни
- Чому бізнес інвестує в децентралізовану енергетику
- Український капітал за кордоном і потенціал MilTech
- Перспективи інвестицій у нерухомість, логістику та землю

Йде новий етап війни: тепер росіяни намагаються знищити економічну основу країни – наш бізнес. А столицю перетворити фактично на фронтове місто. Які у нас перспективи? Ми зможемо адаптуватися? Що ти думаєш із цього приводу?

– Я думаю, що ми вже адаптуємося – і 4,5 роки повномасштабної війни це довели. При цьому питання військового захисту не знімається. Ми пережили блекаути, руйнування підприємств, розриви логістичних ланцюгів, релокацію, дефіцит людей – і продовжуємо працювати. Я вже акцентував, що іноземні партнери та фахівці часто говорять про сміливість українців, але я б сказав, що сьогодні це вже не тільки сміливість. Це здатність суспільства й економіки функціонувати під постійним тиском.

Наша стійкість сьогодні – це частина стійкості та безпеки всієї Європи, і кожен наступний рівень стійкості коштує дорожче. Питання в тому, скільки коштуватиме наступний рівень адаптації і за чий рахунок фінансування. Десь потрібна децентралізація, десь релокація окремих підрозділів, розподілені виробництва і склади, дублювання логістичних маршрутів, створення резервів. Раніше ефективність означала концентрацію, сьогодні ефективність – це ще й створення резервів та альтернативних гілок виробництва та реалізації. І тут я навіть бачу новий інвестиційний сектор: стійкість сама стає індустрією.

Чи буде інвестиційний бум після війни

Що ти думаєш про теорію, ніби після війни на нас чекає інвестиційний бум і всі кинуться вкладати гроші в Україну? З іншого боку, у нас катастрофічна демографія: смертність значно перевищує народжуваність, а з тих 5 мільйонів біженців, які зараз у Європі, повернеться в найкращому разі 10%. Отже, що на нас чекає – інвестиційний бум чи економічна прірва?

– Я переконаний, що на нас чекає приплив інвестицій. Ми з партнерами багато спілкуємося з міжнародними фондами, інвестиційними компаніями та family offices із Європи, Британії та США. Усі вони хочуть мати бізнес в Україні, постійно підтримують із нами зв'язок і розпитують про стан економіки. Навіть не маючи тут офісів, вони отримують оперативну інформацію через свої контакти.

Навіть невеликі інвестори кажуть: "Якби не війна, я б переїхав до Києва й відкрив офіс. У вас цікаво, круто, а операційні витрати значно нижчі, ніж на Заході".

Крім того, відбудова країни однозначно відбуватиметься. А технології, які зараз розробляють наші військові, згодом трансформуються в цивільні: усі ці рішення з дронами, штучним інтелектом, роботизованими комплексами. Я знаю, що наші розробники НРК вже підписують контракти з Францією на постачання роботів для збору яблук. Війна – це величезна трагедія, але суспільства, які проходять через такі випробування, часто змушені розвиватися швидше.

Останні новини
Новини
Масштабування Delta: лише за місяць військові додали до системи понад 1700 нових фотопланів
Новини
Квадроцикли для ЗСУ більше не оподатковуватимуть ПДВ, акцизом і митом
Новини
Ціни на пальне 3 вересня 2026 року: скільки коштує бензин, дизель та газ на заправках сьогодні?
ВСІ НОВИНИ →

Але хто буде відбудовувати країну? Адже мало хто повернеться.

– Я згоден. Низькокваліфіковані кадри навряд чи повернуться, бо там вони отримують доходи й соціальну підтримку, яких тут не матимуть. Висококласні фахівці, які за ці роки з великими труднощами облаштувалися на Заході, теж переважно залишаться там – тим паче їхні діти вже пішли в місцеві школи.

Водночас дефіцит людей неможливо вирішити лише імміграцією. Україна буде змушена підвищувати продуктивність через автоматизацію, роботизацію та цифровізацію. Ми просто будемо змушені виробляти більше меншою кількістю людей. Але я очікую припливу кваліфікованих іноземців, які приїдуть сюди розвивати бізнес, а також тих, хто просто захоче побачити повоєнну Україну.

Іноземців із розвинених країн?

– Саме так. З Британії, Швейцарії, Німеччини. Буквально кілька днів тому я спілкувався зі швейцарцями, і вони казали: "Ми б із задоволенням сюди приїхали".

Тому що тут дешевше жити чи тому, що є можливість запустити щось нове?

– І через помірну вартість життя, і через те, що тут цікаво створювати проєкти. В Україні креативні люди й великий простір для реалізації. Іноземці кажуть: "Українці – сміливі люди як у захисті країни, так і в бізнесі, з ними цікаво працювати".

У тих, хто залишається тут, уже зовсім інше мислення. Люди, які під обстрілами вірять у завтрашній день і залишаються вдома, так само вірять у створення власних продуктів, бізнесу та майбутнього. Згадай історію. Був план Маршалла, який допоміг підняти економіку багатьох країн після Другої світової війни. Наше завдання – домогтися такого плану Маршалла після війни, щоб сюди дійсно їхали іноземні інженери, менеджери, міжнародні інвестиційні компанії. Щоб сюди зайшли транснаціональні корпорації, які створили б реальну конкуренцію на внутрішньому ринку.

Хіба в нас мало конкуренції?

– Давай подивимося на банківську галузь. Якщо брати ту її частину, яка працює з фізичними особами, то вона в чудовому стані. Але для корпоративного сектору повноцінного банківського обслуговування сьогодні практично немає. Бізнес страждає, бо не може отримати нормальне кредитування.

Ти маєш на увазі обсяги? Корпоративний сектор має запит на десятки мільярдів, а видають лише мільярди?

– Саме так. У нас забагато державних банків. А держава – завжди неефективний власник. Якщо продати "Ощад", "Приват", "Сенс", "Укргазбанк", а потім до нас зайдуть умовні Bankers Trust, польський PKO чи ще п'ять-шість значущих серйозних банків, економіка одразу злетить. Бо такі банки не заходять на ринки, де не збираються кредитувати. Вони класичні за своєю суттю, їм нецікаво просто купувати цінні папери України. Це вони можуть робити через свої фонди чи брокерів. Якщо ж вони заходять структурно, то стають реальними гравцями на фінансовому ринку.

Саме це нам потрібно – доступ до капіталу. Згадай 2004–2006 роки, коли відбувся масовий прихід іноземних банківських груп. Тоді був справжній бум інвестицій і кредитів: бери – не хочу. Головне – вони отримали доступ до дешевого ресурсу й грошей.

Доступ до капіталу забезпечує високий рівень ліквідності всієї економіки. Саме це відбулося з Польщею та багатьма країнами Східної Європи. І саме тому вони зараз попереду нас.

Український бізнес дедалі активніше інвестує в сонячні електростанції. Фото: Magnific

Чому бізнес інвестує в децентралізовану енергетику

Інвестиції в енергетику. Що ти про це думаєш? Наша енергетика практично повністю зруйнована в тому вигляді, в якому існувала: великі ТЕС розбиті, мережі під ударами.

– Так, у нас зараз активізувалися інвестиції в так звані BESS (Battery Energy Storage Systems) – системи накопичення енергії. Ми їх також постачаємо.

Що я можу сказати? Війна – це жахливо, але вона примусово вивела нас на децентралізацію. Якщо раніше стояло 10 великих трансформаторів, а дорогою втрачалася купа електроенергії, то зараз замість них встановлюють 50 чи 100 менших за потужністю об'єктів. Це дає децентралізацію, розосередження генерації та збереження енергії. Ворогу вже набагато важче вибити таку систему, ніж це було в перші роки повномасштабного вторгнення.

І я впевнений, що ми прийдемо до відновлюваних джерел: ті ж вітрогенератори будуть масово будувати в Україні. Енергетика – дуже перспективний напрямок. Зазвичай у BESS інвестують не окремо, а в комплексі із сонячною чи вітровою станцією.

Тобто перспективні інвестиції зараз – це саме мала децентралізована енергетика?

– Вона мала за формою, але може стати ключовою за значенням. Багато українських бізнесменів, які мають вільні $2–10 мільйонів, зараз купують не нерухомість, а сонячні електростанції. За ними простіше доглядати, вони дають зрозумілу дохідність, а механізм отримання прибутку прозоріший, ніж у разі здавання нерухомості в оренду.

Український капітал за кордоном і потенціал MilTech

Є й інший тренд – український капітал іде за кордон. "Метінвест" будує завод з італійцями в Італії, Юрій Косюк (МХП) створив спільне підприємство з хорватами...

– У Косюка була конкретна проблема: він не міг нормально експортувати свою курятину через обмежені європейські квоти. Тому він побудував завод безпосередньо на території ЄС, щоб обійти ці перепони.

Так, це приклад розширення. А взагалі – це поодинокі випадки чи масовий тренд, коли український бізнес інвестує за кордоном?

– Якщо говорити про фінтех, то там зараз дуже багато українських інвестицій і мізків. Наприклад, Дмитро Дубілет, співзасновник monobank, запустив надзвичайно успішний аналог monobank в Азербайджані – Leobank. Він там уже третій за величиною. Зараз запустив аналогічний проєкт в Індії – Roarbank.

Крім того, чимало колишніх банківських топменеджерів, які виїхали з України, зараз активно розвивають фінтех-проєкти у Великій Британії та ОАЕ. І це навіть не стільки відтік капіталу, скільки релокація самих підприємств і фахівців. Людей вивозять цілими командами, і вони працюють там.

Якщо брати інші галузі, то наша харчова індустрія та ресторанний бізнес активно підкорюють Європу. Ресторани "Чорноморка", "Львівські круасани" відкриваються у Кракові, Празі, Варшаві, Відні. Малий і середній бізнес – стоматології, салони краси – масово відкривається в ЄС. IT-компанії – також.

MilTech буде зосереджений переважно в Україні?

– Він є і буде розвиватися тут, бо Україна зараз – головний полігон для випробування технологій у реальному бою. Нещодавня виставка у Франції це чітко показала: наші компанії підписали купу контрактів, іноземці стояли з відкритими ротами. Реально великі оборонні корпорації підписували угоди з українськими стартапами.

І тут виникає питання: чому це буде актуально й після війни? Бо більшість цих технологій має подвійне призначення. Ті самі наземні роботизовані комплекси (НРК) можуть як підвозити боєприпаси на фронті, так і збирати яблука чи перевозити вантажі в сільському господарстві чи будівництві. Дрони можуть обприскувати поля або доставляти посилки в містах.

Яскравий приклад – компанія Swarmer, яка здійснила перше публічне залучення. І я бачу в цьому величезне вікно можливостей. У нас є десь 6–12 місяців для справжнього буму – проведення українськими MilTech-компаніями IPO на міжнародних ринках.

Ми з партнерами зараз також зайшли в цю тему й створили спеціальну платформу – ODIN (Open Defense International Network).

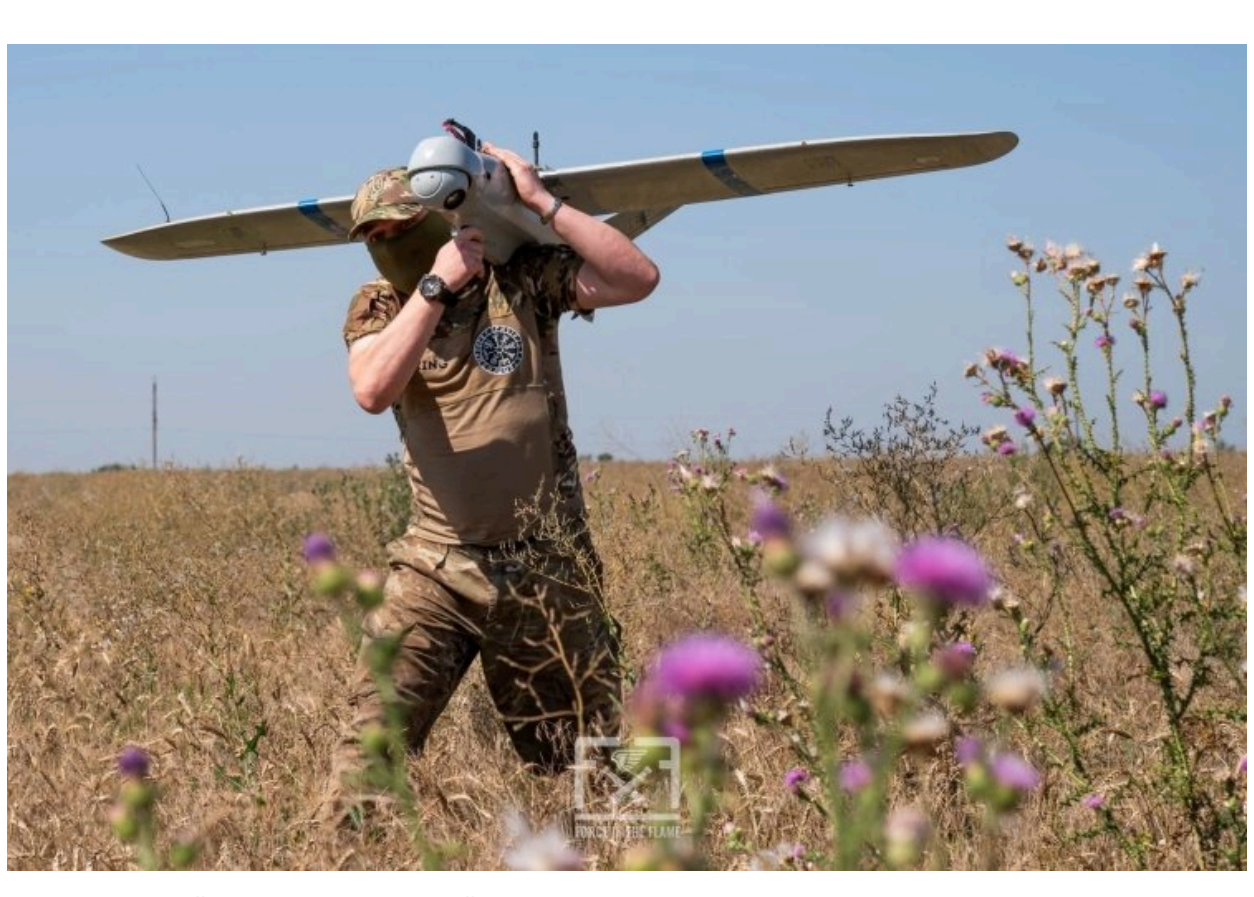

Український MilTech має значний потенціал для масштабування на міжнародних ринках. Фото: NAUDI

Як бог війни Одін?

– Саме так. Ми зараз відбираємо перспективні MilTech-компанії, які мають потенціал для міжнародного ринку. У нас є зацікавлені інвестори в США, Європі, та й українці готові інвестувати. Наша мета – правильно підготувати ці компанії до публічних розміщень (SPAC/IPO) на зовнішніх майданчиках.

І наша мета – зробити так, щоб українські оборонні технології були не лише частиною історії цієї війни, а й частиною глобального ринку майбутнього.

У нас зараз сотні команд збирають дрони, НРК та багато чого іншого. Але починали вони як гаражні збірки.

– Звісно! Ті, хто починає в гаражах, часто створюють геніальні інженерні рішення. Але в них немає досвіду в бізнесі, адже вони інженери, а не фінансисти чи маркетологи. Вони не знають, як розрахувати фінансову модель, як пройти сертифікацію та кваліфікацію для зовнішніх ринків. А ми можемо взяти їхній якісний продукт і правильно "запакувати" його для великих інвесторів.

Перспективи інвестицій у нерухомість, логістику та землю

Що ти думаєш про інвестиції в нерухомість? Припустимо, у людини є від $100 тисяч до $200 тисяч. Куди б ти порадив їх вкладати – у квартири, котеджі, заміські будинки чи щось подібне?

– Хіба що в щось абсолютно готове. У будівництво на етапі котловану я б вкладати не рекомендував, бо забудовники зараз працюють дуже нестабільно.

Класичний ріелторський бізнес добре працює у Великій Британії чи Франції – будь-де, де передбачувані закони. Ти купуєш об'єкт, здаєш його в оренду, а сам актив щодня зростає в ціні. У нас усе не так. Є сенс вкладати хіба що в комерційну нерухомість.

Наприклад, у склади?

– Так, я бачу дуже великий потенціал у логістиці в Україні.

Але ж туди регулярно прилітає.

– Та й буде прилітати. Наші нищать їхню логістику, а вони вчаться й відповідають по нашій. Крім того, ми бачимо, що морські шляхи вже перекриті. Це ж суттєво підкосить агроекспорт. Варто згадати перші два роки війни – 2022–2023, збіжжя вивозили зерновозами автомобільними шляхами та залізницею. Залізниця, я вважаю, отримає потужний імпульс для розвитку найближчим часом, бо інших варіантів просто не буде.

Тому все, що стосується логістики – склади, силоси, елеватори, особливо в західних регіонах, – це дуже перспективний напрямок.

А що ти скажеш про такий актив, як земля? Ти б радив інвестувати?

– Земля – однозначно цікавий актив. Раніше всі дивилися на східні та південні регіони, бо там найродючіші землі. А зараз найпривабливішими вважаються Житомирська, Київська та Вінницька області. Хоча в деяких місцях ґрунти там уже потребують серйозного поліпшення й орошення.

Крім того, є інтерес з боку іноземців – зокрема, китайські компанії зацікавлені брати в оренду масиви від 5 тисяч гектарів. За прогнозами, врожайність цього року буде навіть кращою, ніж у попередні роки.

Безумовно, іноземні інвестиції залучати треба, але варто думати, як Україну не просто відновити після війни, а як зробити її країною, яка сама експортує технології, інженерні рішення та нові бізнес-моделі для міжнародного ринку.

ІНВЕСТИЦІЇ | ПОВОЄННА ВІДБУДОВА | БІЗНЕС | АКТИВИ

25 вересня у Києві — Тотальний PR марафон 2026!
Як особистий бренд керівника впливає на бізнес, як зберігати репутацію під час криз і використовувати AI та власні медіа? Відповіді — від PR-профі ринку.
ПРИЙНЯТИ УЧАСТЬ

НОВЕ ВІДЕО

HR Wisdom Summit 2026: як це було
Підписатися на Delo.ua

НОВИНИ ДНЯ
1 хвилину тому
Масштабування Delta: лише за місяць військові додали до системи понад 1700 нових фотопланів
2 хвилини тому
Квадроцикли для ЗСУ більше не оподатковуватимуть ПДВ, акцизом і митом
12 хвилин тому
Ціни на пальне 3 вересня 2026 року: скільки коштує бензин, дизель та газ на заправках сьогодні?
29 хвилин тому
Україна скоротила експорт зернових: скільки продали пшениці, кукурудзи та жита
42 хвилини тому
Україна накопичила рекордні запаси кукурудзи: що буде з експортом восени
1 годину тому
Європі бракує газу перед зимою: де найгірша ситуація та який об'єм потрібно закачати

Відділ реклами
+380 67 223 0178
adv@delo.ua

Зв'язок з редакцією
01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 74
Корпус Б, офіс 11/1
info@delo.ua

Усі матеріали, які розміщені на цьому сайті з посиланням на агентство "Інтерфакс-Україна", не підлягають подальшому відтворенню та
формі, крім письмового дозволу агентства «Інтерфа
Матеріали, позначені цими знаками: ПРЕСРЕЛІЗ, А
ПАРТНЕРСЬКИЙ МАТЕРІАЛ, НОВИНИ КОМПАНІЙ, PR
ПРОМО, а також опубліковані в розділі "Новини ком
реклами. За зміст реклами відповідальність несуть

Онлайн-медіа «delo.ua», ідентифікатор медіа – R40-06228. Власник: ТОВ
А»
е для осіб старше 21 року.
ублікацій та інших матеріалів Delo.ua
ктивного гіперпосилання на цей матеріал у
ння Delo.ua" не нижче третього абзацу в тексті.

Файли Cookie
Я дозволяю DELO.UA використовувати файли cookie.
Політика конфіденційності
ПОГОДЖУЮСЬ

бізнес/медіа бюро ekonomika+ © 2005-2026
зроблено в ideil.